

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat İŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.09.2026

DİLANKUNT AYAN
Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye'de her yıl yüz binlerce mevsimlik tarım işçisi, geçimini sağlayabilmek amacıyla yaşadığı kentten başka kentlere gitmek zorunda kalmaktadır. Özellikle Urfa'dan başta Karadeniz olmak üzere Türkiye'nin farklı bölgelerine fındık, çay, pamuk, şeker pancarı ve diğer tarımsal ürünlerin hasadında çalışmak üzere giden işçiler, çoğu zaman aileleriyle birlikte ve son derece güvencesiz koşullarda yolculuk etmektedir.

Son olarak 7 Eylül 2026 tarihinde Düzce'nin Akçakoca ilçesinde, fındık toplamak üzere bölgeye gelen mevsimlik tarım işçilerinin bulunduğu "patpat" olarak adlandırılan tarım aracı ile bir TIR'ın çarpışması sonucu 4 kişi hayatını kaybetmiş, 8 kişi yaralanmıştır. Kazada yaşamını yitiren ve yaralananlar, Urfa ve Mardin'den fındık toplamak amacıyla bölgeye gelen tarım işçileri ve çocuklarıdır.

Bu olaydan önce de benzer kazalar yaşanmıştır. 2025 yılında Urfa'nın Harran ilçesinden Ordu'ya fındık toplamaya giden mevsimlik tarım işçilerini taşıyan minibüsün Sivas'ta kaza yapması sonucu 4 Urfalı tarım işçisi yaşamını yitirmiş, 17 işçi yaralanmıştır. 2026 yılında ise Urfa'dan Karaman'a mevsimlik tarım işçisi olarak giden İzol ailesinin içinde bulunduğu aracın sulama kanalına devrilmesi sonucu üç çocuk yaşamını yitirmiştir. Yine 2026 yılında Adana'nın Karataş ilçesinde Viranşehir'den gelen mevsimlik tarım işçilerini taşıyan aracın kazaya karışması sonucu 4 işçi yaralanmıştır.

Bu kazalar, mevsimlik tarım işçilerinin ulaşım güvenliği bakımından 2024/5 sayılı Genelge’de öngörülen tedbirlerin ne ölçüde uygulandığı, denetlendiği ve sonuçlarının izlendiği konusunda ciddi soru işaretleri yaratmaktadır.

Mevsimlik tarım işçilerinin, geçimlerini sağlamak amacıyla çıktıkları yolculuklarda yaşamlarını kaybetmelerinin “trafik kazası” olarak sıradanlaştırılmaması; ulaşımın planlanması, araçların ve sürücülerin denetlenmesi, tarım araçlarının kayıt altına alınması, işçilerin güvenli biçimde taşınması ve kamu kurumları arasındaki koordinasyonun sağlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2024/5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nin yürürlüğe girdiği 27 Nisan 2024 tarihinden bugüne kadar, Türkiye genelinde mevsimlik tarım işçilerinin taşınması sırasında meydana gelen trafik kazalarının sayısı kaçtır? Bu kazalarda kaç mevsimlik tarım işçisi yaşamını yitirmiş, kaç işçi yaralanmıştır?
2. 2024/5 sayılı Genelge’nin 4/a maddesi kapsamında, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında mevsimlik tarım işçilerinin göç dönemlerinde göç veren ve göç alan iller arasındaki güzergâhlarda kaç trafik denetimi gerçekleştirilmiştir? Bu denetimlerin il ve güzergâh bazında sayısı nedir?
3. Söz konusu denetimlerde kaç araç kontrol edilmiş; kaç araçta fazla yolcu taşıma, teknik yetersizlik, emniyet kemeri ihlali, sürücü belgesi eksikliği, araç muayenesi eksikliği, sigorta eksikliği veya diğer trafik mevzuatı ihlalleri tespit edilmiştir?
4. 2024/5 sayılı Genelge uyarınca mevsimlik tarım işçilerini taşıyan karayolu araçlarının 00.00-06.00 saatleri arasında şehirlerarası yolculuk yapmaması için hangi somut tedbirler alınmıştır?
5. Mevsimlik tarım işçilerinin taşınmasında kullanılan minibüs, otobüs, kamyonet, traktör, patpat ve benzeri araçların mevzuata uygunluğuna ilişkin özel bir denetim programı uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa hangi kurum tarafından, hangi dönemlerde ve hangi kriterlere göre yapılmaktadır?
6. Özellikle fındık hasadı döneminde Düzce, Sakarya, Zonguldak, Bartın, Ordu, Giresun ve Trabzon gibi illere gelen mevsimlik tarım işçilerinin tarla, bahçe, konaklama alanı ve il/ilçe merkezleri arasındaki günlük taşımalarının güvenliği nasıl denetlenmektedir?

7. 7 Eylül 2026 tarihinde Düzce Akçakoca'da meydana gelen ve 4 kişinin yaşamını yitirdiği, 9 kişinin yaralandığı kazada, araçta kaç kişinin bulunduğu, aracın hangi amaçla kullanıldığı, aracın ve sürücünün mevzuata uygun olup olmadığı ve kazadan önce herhangi bir denetimden geçirilip geçirilmediği konusunda Bakanlığınızın bilgisi bulunmakta mıdır? Olayla ilgili Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya değerlendirme yapılmış mıdır?
8. 2024/5 sayılı Genelge'nin 4/ç maddesi kapsamında, yol kontrollerinde ve geçici yerleşim alanlarında tarım araçlarının izin ve belge denetimleri yapılmaktadır. 2024 yılından bugüne kadar kaç tarım aracısının belgesi kontrol edilmiş, kaçının belgesiz olduğu tespit edilmiş ve kaç tutanak Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerine gönderilmiştir?
9. 2024/5 sayılı Genelge'nin 7'nci maddesi uyarınca mevsimlik tarım işçilerinin ve ailelerinin e-METİP sistemine sürekli ve eksiksiz şekilde kaydedilmesi öngörülmektedir. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında e-METİP'e kayıtlı mevsimlik tarım işçisi ve aile bireyi sayısı kaçtır? Bu kişilerin illere göre dağılımı nedir?
10. 2024/5 sayılı Genelge'nin 9'uncu maddesi kapsamında valilikler tarafından hazırlanması gereken yıllık Mevsimlik Tarım İşçileri Eylem Planları 2024, 2025 ve 2026 yıllarında hangi iller tarafından hazırlanmış ve e-METİP'e girilmiştir?
11. Bu eylem planlarında mevsimlik tarım işçilerinin ulaşım güvenliğine ilişkin hangi somut hedefler ve performans göstergeleri belirlenmiştir? Ulaşım güvenliği bakımından belirlenen hedeflerin gerçekleşme oranı nedir?
12. 2024/5 sayılı Genelge'nin 12'nci maddesi uyarınca oluşturulması gereken İl/İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulları 81 il ve ilgili ilçelerde oluşturulmuş mudur? Kurulların toplantı tarihleri, aldığı kararlar ve uygulama sonuçları Bakanlığınız tarafından düzenli olarak izlenmekte midir?
13. Bu kararlar doğrultusunda İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, valilikler, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından gerçekleştirilen uygulamalar nelerdir?
14. 2024/5 sayılı Genelge kapsamında bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmaların ölçülebilir sonuçlarını ortaya koyan bir izleme ve değerlendirme raporu hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa kamuoyuyla paylaşılmasının önündeki gerekçe nedir?